

U. O. 60/5-6

MITROPOLIA OLTENIEI

REVISTA OFICIALA A ARHIEPISCOPIEI CRAIOVEI
ȘI A EPISCOPIEI RIMNICULUI ȘI ARGEȘULUI

CUPRINSUL

I. — ARTICOLE

Pr. Prof. SPIRIDON CINDEA, *Parohia ca teren de activitate pastorală a preotului* 288—290
AURELIAN SACERDOTĂANU, *Tipografia Episcopiei Rimnicului (1705—1825)* 291—349

II. — MATERIAL OMILETIC

† NICOLAE, Mitropolit Krutitii, *Dreptarul ceteții. — Sămânța*. (Traducere din limba rusă de Pr. Prof. onorar NICULAE M. POPESCU) 350—358

III. — CRONICA BISERICIASCA

A. — ARHIEPISCOPIA CRAIOVEI
Pr. I. IONESCU, *La Prăznicul Bunei-Vestiri. — De ziua Inșefirii Domnului* 359—363

B. — EPISCOPIA RIMNICULUI ȘI ARGEȘULUI
Pr. EMIL NEDELESCU, *Lucrările Adunării Eparhiale. — De la Conferințele protopești* 363—376

IV. — INSEMNAȚII

VICTOR BRĂTULESCU, *Biserica Adormirea Maicii Domnului din Capul Dealului — Drăgășani* 374—375

V. — DOCUMENTE

Pr. D. BUZATU, *O condiție cu acte vechi* 376—381

IV. — SPICUȚURI DIN PRESA

TEODOR N. MANOLACHE, *Tradiționalul marș al lușătorilor pentru dezvoltare nucleară din Anglia. — Canonul John Collins despre problema înecării experiențelor nucleare. — Oamenii de bună credință din Franța cer cu hotărâre să se pună capăt experiențelor nucleare. — O imitație a Vaticanului în politica internă a Franței și în diplomația internă națională. Cazul canonicului Kir, primarul orașului Dijon. — Sfântul Oficiu, poliție secretă a Vaticanului. — Comemorarea scriitorului norvegian Björnsterne Björnson cu ocazia împlinirii a 50 de ani de la moartea sa* 382—397

V. — ACTUALITAȚI TEOLOGICE

VLADIMIR TALIZIN, *Sobornicitate și autocefalie*. (Traducere din limba rusă de MIHAIL PLĂTICA) 398—403

regiunea nord-pontică, ei nu-și crează așezări proprii și nu influențează bazele vieții economice și culturale de aici, nelăcând o politică activă comercială. Vechile relații sclavagiste se mențin la Cherson mai mult decît în alte orașe, deoarece nu era situat în calea principală a migrațiilor barbare și suportase cel mai adînc influența grecească. Rôlul statelor antice nord-pontice devine nesemnificativ în secolele III și IV ale erei noastre. Bosforul ajunge în minile triburilor barbare, devenind o bază pentru incursiunile boraunilor, goților, împotriva orașelor antice de pe litoralul regiunii pontice și estul regiunii mediteraneene. Olbia intră în componența provinciei romane a Moesiei Inferioare și a Chersonului, continuînd să rămîna centre culturale, comerciale și de producție.

Dezvoltarea relațiilor noi-leudale, timpuriu, a fost împiedicată de pustiirea regiunii nord-pontice de către huni. Orașele și regiunile nord-pontice au îmbogățit literatura, arta, concepțiile religioase, mitologia, cu personaje și subiecte. Elementele barbare și eline intră prin sinteză, — într-o variantă originală a culturii antice. În secolul IV e.n. orașele acestea cad sub lovitură barbarilor. Totuși, unele tradiții artistice s-au păstrat în cultura medievală timpurie a Crimeii și Tamanului, găsindu-și expresia în continuitatea așezărilor urbane. Marile orașe medievale din Crimeea și Taman ca Chersonul, Kafa, Kerciev, Tmutarakah, — au fost moștenitoarele directe ale respectivelor orașe antice. *Epoca antică a lăsat moștenire epocii timpurii a Evului Mediu fenomente culturale ca folosirea scrierii grecești, creștinismul, unele forme ale artei aplicate, stilul policrom în lucrări de giuvaererie. Aceste tradiții au jucat un rol însemnat în relațiile Crimeii medievale cu Bizanțul și, prin intermediul culturii bizantine, — au pătruns din Cherson (Korsun) în Rusia veche, jucînd un rol pozitiv, progresist.*

Fiind, prin origină și cultură, grecești, statele antice din regiunea nord-pontică au fost barbarizate cu timpul și au servit întotdeauna drept verigă intermediară și de transmisie între lumea greco-romană și popoarele din regiunea nord-pontică.

Jacqueline Lafontaine, *Scènes de l'enfance de la Vierge dans le temple dit de la Fortune virile à Rome*, în Byzantion, Bruxelles 1957, fasc. II, p. 623—630. Micul templu ionic din Forum Boarium, zis templul Fortunei Virile, a fost transformat în biserică, în evul mediu, luînd numele de Sancta Maria de Gradellis. În secolele IX sau X ea a fost pictată cu strălucitoare fresci, care sînt considerate printre cele mai vechi din Italia și din care mai supraviețuiesc importante fragmente. Scenele care cuprind ciclul coplării Maicii Domnului provin din Protoevanghelia lui Iacob cel mic, scrisă în grecește și Evanghelia latină a lui Pseudo-Matei. Aceste texte au dat naștere unei abundente serii de reprezentări iconografice. Toate scenele erau încădate cu o bordură de împletituri, împodobite cu perle și cuprinzînd medalioane și flori stilizate. Ciclul coplării Maicii Domnului ocupa primul registru. Sfîntul Ioachim, zugrăvit într-o frescă, e așezat ca și la Bizanț, cu o aureolă de verde, avînd o altă dîne senină și se aseamănă cu o iconă bizantină, datînd din secolul XIII, ce se află în muzeul din Pisa. Independent de intențiile iconarului care a zugrăvit-o, fresca oferă un exemplu de întrepătrundere a celor două tradiții iconografice, aceea a Romei cu Bizanțului. Scenele de frescă se apropie mult de icona din Pisa. Aceasta din urmă ilustrează foarte fidel și într-un chip detaliat, textul Evangheliei lui Pseudo-Matei, apocrifă latină a coplării Maicii Domnului și nu textul grec al Protoevangheliei. Constatarea arc o mare importanță deoarece aici avem o probă evidentă că, în mediul roman cel puîn, încă din secolele IX—X textul latin avea curs și poseda o ilustrație de stil evident bizantin, însă original. Neferticite „infrumusețări” din secolul XVI n-au făcut să dispară pentru todeauna aceste mărituri prețioase, poale unice, ale iconografiei Maicii Domnului, din această epocă obscură. Calitatea frescelor, vigoarea formelor lor, desenul, frumusețea cailor unde ocrul domină, în fragmentele salvate, — nu ne mai pot da decît o slăbă idee cu privire la strălucirea lor completă de odinioară.

D. BARBU, E.S.C.U.

VI. — RECENZII ȘI NOTE BIBLIOGRAFICE

- ANDREI BODOR, *Un nou monument funerar de la Gălbou înfățișînd banchetul Iunelui*, în *Imagiul lui Constantin Daicoviciu cu prilejul împlinirii a 60. de ani*, București, 1960, p. 41—54 (GH. ALEXE).
- MONDRODION ROY, *Метропиа нанабаскка (История философии Иандея)*, vol. I, Moscova, Editura de Literatură străină, 1958, 546 p. (CORNELIU CREANGĂ)
- București de odinioară în lumina săpăturilor arheologice*, București, Editura Științifică, 1959, 236 p. (C. BARBULESCU)
- ANDRÉ XYNGOPOULOS, *Théssalonique et la peinture macédonienne*, Athènes, Imprimerie M. Myrtilis, 78 p. + 21 pl. (D. BARBULESCU)

404—405

405—408

408—411

411—416